

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitularia Regvm Francorvm

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

5. Excusatio Remensium, qui electionem ante Visitatoris adventum fecisse
dicebantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-22974

denique volo quia si personam à sacris canonibus deviam scienter nobis adduxeritis, non solum ex ea Pontificem non habebitis, verum etiam pro illicita electione, ut contemptores canonum, judicium incurretis. Sed & nostro ac coepiscoporum nostrorum iudicio refutata rationabiliter electione vestra incongrua, talem secundum Laodicenses canones studebitis eligere qui vestris vitiis voluntatibus non valeat consentire: quia sicut bene potentibus dicit Dominus, *Petite & accipietis*, ita & per Apostolum male potentes redarguit dicens: *Petite & non accipietis, eò quid male petatis.* Petite fratres, at ut vobis pastorem secundum cor suum tribuat. In cuius electione si non plus temporalia quam spiritualia commoda studueritis attendere, gratiam suæ electionis electioni vestra bonorum operum & piorum studiorum auctor & cooperator studebit accommodare, qui non sicut homo tantum in facie, sed singulorum corda scrutatur & renes; cui est honor & gloria, potestas & imperium in secula seculorum. Amen.

Matth. 7.

Iac. 4.

I. Reg. 16.

ADMONT-
TIO SIR-
MONDI.

Huic similis altera in codice Tiliano legitur Herivei archiepiscopi ad eosdem Bellovacenses, de eligendo Epiloco post obitum Erluini.

Excusatio Remensem, qui ante Visitatori adventum Episcopum, post Hincmaris mortem, elegisse dicebantur, ad Hildeboldum Suestionensem & ceteros provincie Remensis Episcopos.

Ioan. 2.

V. Sanctissimo & reverentissimo patri Domino Hildeboldo venerabili Episcopo, una cum ceteris Episcopis hujus sanctæ sedis metropolis Ecclesiæ, Canonici & monachi & etiam quidam laici sanctæ sedis Remensis Ecclesiæ, quorum nomina subter adscripta patebunt, presentem felicitatem aeternamque beatitudinem. Nostrit paternitas vestra ad exiuitatem nostram pervenisse quosdam, qui, sicut ait Apostolus, in hac parte ex nobis exierunt, sed non erant ex nobis, vobis nuper & Domino Hugoni Abbatii & Angeluvino venerabili Episcopo & aliis quibusque de parte nostra generale mandatum pertulisse, videlicet a majori usque ad minimum omnes electione facta, contra omnem constitutionem canonicanam, antequam Visitator ad nos pervenitus sit, consenserit, & nomine tenus quandam designasse, & hanc falsitatem usque ad regias aures jam pervenisse. Quod nos non tam presumptiose &c, ut apertius dicamus,

stolidè ullo modo egisse quæsumus vos primum scire, ac per vos & prefatum Dominum Abbatem vel Episcopum Angeluvium ceteroque omnes ad quos haec pravitas divulgari potuit, certos reddere flagitamus; & sicut haecenus abstitimus ab illius certæ persona electione, ita deinceps, donec pietas divina & regia clemensia nobis concederit Visitatorem, abstinere pro certo noveritis. Vnde & uno parique consenuimus e nobis non minus fiduciam quam fidelem fratrem nostrum nomine Guntrannum venerabilem monachum & sacerdotem atque Praepositum cenobij Altivillarensis cum his pariter apicibus vobis direximus, qui viva voce ea etiam quæ hic longum fuit inservere verbis per singula manifester. Et haec sunt nomina eorum qui hujus excusationis & prefatae culpatiōnis uno consenuit ad vos haec dirigunt. Valeat sancta paternitas vestra ad vota nostra semper in Domino. Data Nonis Februarij.

Nomina Canonicorum de congregatione sanctæ Mariae. Framerius Presbyter atque Vicecomes S. Teuto Presbyter atque Praepositus S. Odelhardus Archipresbyter pro fe & ad vicem Hildradi Archipresbyteri S. Otbertus Decanus S. Rodoardus Presbyter S. Sichelius indignus Presbyter. S. Seulfus Presbyter S. Teudericus Presbyter S. Rothardus Presbyter S. Calefus Presbyter S. Walthadus Presbyter S. Hardierus Presbyter S. Romoldus Presbyter S. Guntbertus Presbyter S. Rodoalus Presbyter S. Samuhel Presbyter S. Heirbrannus Diaconus S. Erchameus Diaconus S.

Monachi de sancto Remigio. Tetboldus Presbyter atque Praepositus S. Rotfridus major monachus S. Bosco Presbyter & monachus S. Rotgerus Presbyter & monachus S. Rotfridus minor & Presbyter S. Flodouinus Presbyter & monachus S. Beroldus Presbyter & monachus S. Gautherus Diaconus & monachus S. Bernerus Diaconus & monachus S.

Canonici de sancto Bafolo. Ramigilus Presbyter S. Amalricus Presbyter S. Vuannigus Diaconus S.

Canonici de sancto Theodorico. Erboldus Presbyter S. Odelbertus Presbyter S. Enericus Diaconus S. Tethenus Diaconus S. Waltharius Diaconus S. Agenardus Diaconus S.

Monachi de Orbatis. Rambradus Praepositus S. Heirmardus Decanus S. Lantherus

Diaconus S. Rodoardus Diaconus S. Siquidius Diaconus S.

Vasalli, † Liudo, † Odalricus, † Fiden-
tius, † Gibuinus, † Rotmarus, † Vto, †
Geroldus, † Gislemarus, † Sidrach, † Allo,
† Hadericus, † Rodulfus, † Hagano, †
Rumbertus, † Vuido, † Adroldus, † Ge-
rardus, † Framericus, † Rothardus, † item
Hadericus, † Berno, † Magenbodus, †
Brunerus, † Nodilo, † Amalraus, † Amal-
bertus, † Agbertus, † Gerbertus.

ADMONI-
TIO SIC-
TIO SIR-
MONDI. tur : Confessus. Canonicon & monachorum
Remensis Ecclesie de electione Domini Fulconis,
qui Hincmaro succedit.

Adlocutio Missorum Imperatoris Ludovici
Pij ad clerum & plebem electionis causa
congregatam.

V I. Adnuntiamus vobis, dilectissimis fra-
tres, quatenus divina inspiratione admno-
tor Dominus clementissimus & Impera-
tor Christianissimus Hludouvicus unam-
quamque rem, qua virtus aliquo deprava-
ta fuerat ad suum jus & ad rectitudinis
tenorem nittitur revocare. Et maximè de
his quæ ad Dei Ecclesias pertinent curam
gerit, ut suos omni modo habeant hono-
res, & ut rectores earum apti sint ea pra-
videre quæ eis commissa sunt. Notum sit
omnibus suis fidelibus, qui in ista paro-
chia consultunt, ideo nos huc missos fuisse
ut concessam ab eo potestatem inter vos
eligiendi sacerdotem adnuntiaremus: quia
multum ei vestra fatigatio abhorret, quod
tamdiu absque pastore & rectore erratis.
Quamobrem imperialis clementia atque
prudentia talem virum à Deo electum &
omnibus probatum eligere sanxit qui ad
utilitatem omnium in sancta Dei Ecclesia
proficiat. Et universa vestra sanctitati enu-
merare jussit, quibus virtutibus & moribus
ornatus, quibuscque virtutis & reprehensi-
onibus innotabilis existere debeat qui ad ta-
lem honorem desiderat pervenire; cuius
optimè beatus Paulus Apostolus vitam
morisque discutiens in epistola quam
scriptit ad Timotheum. Dicit enim: *Si quis*
episcopatum desiderat, usque ne incidat in la-
guem diaboli. Item ad Titum de eadem re-
scribens ait: *Hujus rei gratia reliqui te*
Crete, usque & contradicentes resistere. Ad-
portetur liber, & presentibus vobis ista
sententia legantur. Volumus ut etiam ca-
nones coram vobis legantur, in quibus
præcepta nostræ vita continentur; ut in

illis potius discamus quales ad tale ministe-
rium promoveri convenient. Ideo revera
& sententias Apostoli & capitula cano-
num legi præcipimus, ne quis ignoracionis
causa se possit tueri, si de electione fuerit
jure correptus. De canone Apostolorum
c. xvii. & xviii. & xxx. & xxxvii.
legatur. Item de canone Antiocheni
[Concilij] c. xix. Item de canone Lao-
dicensium cap. xi. & cap. xii. Item de
canone Chalcedonensi cap. ii. & cap.
iv. Item de canone Sardicensi Concilij
cap. ii. & cap. v. Item de canone Afri-
cani Concilij cap. xvii. Item de canone
Hipponensis Concilij cap. xvii. & cap.
xvii. Item de decretis Papæ Siricij cap.
viii. & cap. ix. & xiv. Item in decre-
tis Zosimi cap. iii. Item in decretis In-
nocentij cap. *. Item in decretis Gelasij
cap. xxiv. Item in decretis Celestini cap.
xviii. & xx. Item in decretis Leonis
Papæ cap. xxxiiii. & cap. xxxv. & cap.
xl ix.

Meminisse vos decet, o Dei Sacerdotes,
propositi & ordinatiois vestrae, qui gu-
bernacula tenetis animarum, & positi estis
columnæ in Ecclesia Dei ad sustentandos
infirmos, ad confortandos imbecilles, ad
confolandos pusillanimes. Vobis cura pau-
perum commissa est, vestro ore corpus
Christi conficitur, per impositionem ma-
nuum vestrarum à laqueis diaboli homines
liberantur. Cavete ne ab adverfario deci-
piamini, ut concessa potestas eligendi in
majus vos ponat periculum. Bene noftis,
fratres, quod periculum vobis dicimus.
Id est, ne quis per adulacionem, aut per
timorem, aut per præmium, aut per ali-
quam tamē amicitiam quam nonnulli in-
ter se homines dando & remunerando ha-
bere solent, sed is qui dignus & omnibus
amabilis, & moribus bonis, & sancta con-
versationis existens, ad istam sanctam &
venerabilem sedem Pontifex eligatur. Me-
mentote quemadmodum de imperitis vel
falsis pastoribus Salvator loquitur dicens:
Quod si cucus cœcum duxerit, nonne ambo
Matth. 15.
in foream cident? Non dominum eligit,
sed sacerdotem; non tyrannum, sed Epis-
copum: non qui præfesse, sed prodeesse ve-
lit; non cum cui dominari magis quam
consulere subditis placet. Huc usque Sa-
cerdotibus loquimur, de quibus Dominus
dicit: *Sancti estote, quoniam ego sanctus sum.* Levit. 11.
Nunc ad ceteros Clericos veniamus, qui
cum humilitate & patientia expectant do-
nec ad altiorem promoveantur gradum,

P p iij

1. Tim. 3,
Tit. 1.